

Tina Dobrajc

Velika dekleta ne jočejo / Big girls don't cry

KiBela / MMC KIBLA

19. 1.–17. 2. 2018

Razstava **Velika dekleta ne jočejo** predstavlja novejši opus umetnice Tine Dobrajc in zajema velika platna naslikanih ženskih podob, slogovno reprezentiranih v sodobno-tradicionalni maniri, ki vzpostavljajo (zmeraj pomanjkljivo) komunikacijo med stereotipnim, torej tradicionalnim statusom, vezanim na zgodovinsko izročilo žene ter postmodernističnim, emancipiranim premikom k bistvu subjekta ženske.

Tina Dobrajc s svojo senzibilno slikarsko retoriko prikazuje v resnici prvoosebni, ritualizirani prehod dekleta v odraslo žensko, ki ob soočenju z realnim svetom trči ob fenomen »socializacije«, ki še v 21. stoletju trmasto vztraja pri segregaciji – in to ne le na plačilnih listah. Konstantno se osredotoča na raziskovanje vloge ženske nekoč in danes, ki jo nenehno spretno prepleta s simboliko emancipacije ter privzgojene tradicije, hkrati pa opozarja na dediščino socializacije in historično zapostavljanje in stereotipiziranje vloge žensk.

V realističnem stilu, raziskujoč tradicionalno vsebino, umetnica ustvarja izrazito moderno likovno govorico. Srhlijiva gozdna pokrajina s kolažem nalepljenih plastičnih cvetov in naslikanimi mogočnimi podobami mladih deklet, oblečenih v narodne noše ter obdanih z divjimi živalmi, najprej v opazovalcu prebudi nelagodje, dotakne se tako rekoč prvinskega strahu, povezanega z najglobljim človekovim bistvom osamljenosti, odmaknjenosti, zaprtosti. A ta freudovski občutek traja le toliko časa, da opazovalec ugotovi, da ga podobe, prežete s spretno žensko slikarsko estetiko, močno privlačijo. Že monumentalnost del nas pogoltne, za to ne potrebujemo niti divjih živali niti grotesknih, v temino noči skritih obrazov, ki reprezentirajo epske razsežnosti modernih mitov, ki jih pripoveduje Tina Dobrajc. Naslovi slik zgolj potrjujejo srhljivo vsebino. Tudi barvna paleta je zelo precizno izbrana: v igri močnih barvnih kontrastov – izstopata predvsem roza in rdeča barva – morbidnost mizanscene zakriči še glasneje.

Umetnica gradi na vsebini, ki je izrazito narativna in nastaja iz osebnega pogleda in lastne izkušnje, kakor je denimo odraščanje brez očeta, kar je neposredni vzrok za to, da se umetnica s transgresivno razliko družbene vloge moškega in ženske sooči šele kasneje.

Sliki, naslovljeni **Horda I. in II.**, sta nastali kot splošni odziv človeka na strah pred migranti in migracijami, katerega neposredni krivec so predvsem mediji. Tako je bil odziv v umetničinem »ruralnem« okolju, kjer prebivalci migranta niso niti videli, enak reakciji na prihod horde 'divjih živali', pred katerimi bosta klenega Slovenca rešili le Krpanov kij ali mesarica.

Zadnji nastali sliki sta naslovljeni **Balkanska saga**, prikazujeta pa epske zgodbe o bitkah in junaških dejanjih, ki bi mimogrede lahko sodile v Homerjevo mitologijo, le da v primeru Tine Dobrajc tokrat (za spremembo) ne moških, temveč močnih, neustrašnih, silnih žensk, ki trdno in odločno stojijo sredi hladne zimske pokrajine. Značilnost likovne govorice umetnice je v razkrivanju nesmiselnosti

razlikovanja v obče, ne le po spolih. Ljudi razločevati po vizualnih simbolih, tudi po narodnih nošah, pa je za Dobrajčevo pravzaprav absurdno. Človek obstaja le v dveh oblikah, in obe sta človeka.

Umetnica se torej naslanja na moderno podobo ženske, ki ima na eni strani tudi močan erotični naboj, na drugi je pa izrazito – tradicionalno – zaprta in nedostopna. Dobrajčeva predstavlja klasično reinterpretacijo vsebin z dodatkom osebnega komentarja, s čimer vzpostavlja lastno umetniško stališče glede na posamezno izraženo temo.

– Nina Jeza

Tina Dobrajc (1984) je zaključila magistrski študij na oddelku za slikarstvo pod mentorstvom Hermana Gvardjančiča na Akademiji za likovno umetnost in oblikovanje v Ljubljani. Je dobitnica Plakete Hinka Smrekarja in Priznanja Riharda Jakopiča za mlade umetnike, bila pa je tudi nominiranka za nagrado ESSL Art award 2011. Od leta 2011 deluje kot samostojna ustvarjalka na različnih področjih likovne umetnosti, v svojem delu pa se osredotoča na vprašanja vloge žensk v družbi, družbene(ne)enakosti in nacionalnih identitet in iz tega izhajajočih ikonografij. Ustvarja na področju slikarstva, novih medijev, knjižne ilustracije ter gledališke scenografije. Živi in dela v Škofji Loki.

Razstavljeni dela

You Don't Belong to This Century (Ne spadaš v to stoletje), 2015

Divide et Impera (Deli in vladaj), 2017

The Balkan Saga II (Balkanska saga II), 2017/2018

Devil May Care (Lahkomiselnost), 2017

Na senčni strani Alp IV / On the Dark Side of the Alps IV, 2016

This is Bat Country (To je dežela netopirjev), 2014

Hči / Daughter, 2017

The Balkan Saga (Balkanska saga), 2017

Horda / Horde, 2017

Tina Dobrajc in neznani vandal / Tina Dobrajc and unknown vandal

Untitled (Brez naslova), 2016

Tina Dobrajc: Velika dekleta ne jočejo / Big girls don't cry

KiBela / MMC KIBLA

Kuratorica razstave Nina Jeza

Otvoritev 19. januarja 2018, ob 20. uri.

Na ogled do 17. februarja 2018.

KiBela / MMC KIBLA, Ulica kneza Koclja 9, Maribor, Slovenija

Odprto od ponedeljka do petka, od 9. do 22. ure, v soboto od 16. do 22. ure.

KIBLA

KID KIBLA podpirata Ministrstvo za kulturo RS in Mestna občina Maribor. Projekt RISK CHANGE (2016–2020) sofinancira program Ustvarjalna Evropa Evropske Unije.

KID KIBLA je članica M3C (Mreže multimedijskih centrov Slovenije); mednarodne platforme X-OP Izmenjava operaterjev in producentov umetnosti; in Mreže centrov raziskovalnih umetnosti (McRU).